

Мотиви към проект на Постановление на Министерския съвет за мерки по прилагане на Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета от 6 октомври 2022 г. относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията (ОВ, L 261I/1 от 7 октомври 2022 г.)

С цел справяне с високите цени на електроенергията, в условията на настоящата енергийна криза, породена от увеличеното търсене на електрическа енергия, ограничаване доставките на природен газ от Русия и заплахата за тяхното прекъсване, ограничения, свързани с технологични и климатични проблеми, бе приет Регламент (ЕС) 2022/1854 от 06 октомври 2022 г. относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията (Регламент(ЕС) 2022/1854). С посочения регламент се определят временни, пропорционални и извънредни мерки за продължаване на досегашните и въвеждане на нови мерки за защита на потребителите и бизнеса. В тази връзка Регламентът предвижда временно да се ограничат извънредните пазарни приходи на производителите с по-ниски пределни разходи чрез прилагане на таван на пазарните приходи, получени от продажбата на електроенергия в Съюза, който съгласно чл. 6 на Регламента се ограничава до максимум 180 EUR MWh произведена електрическа енергия. Всяка държава членка е задължена да гарантира, че свръхприходите, получени в резултат на прилагането на таван на пазарните приходи се прехвърлят към крайните клиенти на електрическа енергия - домакинства и дружества, които са особено силно засегнати от високите цени на електроенергията.

С Решение на Народното събрание от 8 ноември 2022 г. на Министерския съвет бе възложено да приеме програма за предоставяне на компенсации за небитовите крайни клиенти на електроенергия (Програмата). Съгласно т. 5 от това решение средствата за плащане на компенсациите по Програмата се набират във Фонд „Сигурност на електроенергийната система“, като вноските се определят от Министерския съвет в срок от 10 дни, в изпълнение и при условията на Регламент(ЕС) 2022/1854.

В изпълнение на това Решение и в съответствие с Регламент (ЕС) 2022/1854 за въвеждане на таван на свръхприходите, генерирани от производителите на електрическа енергия с подпределни разходи, е разработен настоящият проект на Постановление на Министерския съвет за мерки по прилагане на Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета от 6 октомври 2022 г. относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията (ОВ, L 261I/1 от 7 октомври 2022 г.).

Съгласно подготовения проект на постановление, таванът на приходите ще се прилага по отношение на всички пазарни приходи на производителите, получени от производството на електроенергия с по-ниски пределни разходи от определения таван на пазарните приходи. Като такива производители Регламент (ЕС) 2022/1854 изрично посочва технологии за вятърна, слънчева и ядрена енергия или енергия от лигнитни въглища. По целесъобразност са включени и други пазарни участници – търговците на електрическа енергия, в съответствие с разпоредбите на Регламента.

С цел осигуряване на необходимия финансов ресурс за компенсирание на засегнатите небитови крайни клиенти, за сключените по свободно договорени цени сделки за електрическа енергия с период на доставка от 1 декември 2022 г. до 30 юни 2023 г., и в изпълнение на разпоредбите на чл. 10, ал. 1 от Регламент (ЕС) 2022/1854 проектът на Постановление предвижда събраните в резултат от прилагането на тавана на пазарните приходи свръхприходи, да се внасят във Фонд „Сигурност на електроенергийната система“, чрез целеви вноски от производителите на електрическа енергия, обществените доставчици и търговците на електрическа енергия.

Целевите вноски по настоящото Постановление и целево предоставени средства по чл. 36д, т. 8 от Закона за енергетиката ще се използват за покриване на разходи по чл. 36б, ал. 1, т. 4 от ЗЕ по приети от Министерския съвет програми, разработени при спазване на разпоредбите на чл. 10 и чл. 17 на Регламент (ЕС) 2022/1854.

Проектът на акт прилага Регламент (ЕС) 2022/1854, което не налага изготвяне на справка за съответствие с европейското право, тъй като Регламентът има пряко действие.

Предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет и не са необходими допълнителни разходи/трансфери/други плащания по бюджета с оглед на което към проекта е приложена финансова обосновка, изготвена по образец съгласно чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Предвид определения в Решението от 8 ноември 2022 г. 10-дневен срок, в който Министерският съвет трябва да определи вноските към Фонд „Сигурност на електроенергийната система“, срокът за обществено обсъждане на изготвения проект на акт е намален.